

De Trijesprong blijft de bakermat

Even dreigde Herberch De Trijesprong uit Winsum verloren te gaan voor de fierljeepsport. Op de valreep kwam er hulp uit bekende, maar onverwachte hoek.

Ernst Slagter

Het was november 2007 toen Syb en Alie van Dijk de knoop doorhakten en de nieuwe eigenaars werden van een café-restaurant in hartje Winsum. Ondernemer Van Dijk had even tevoren zijn bedrijven van de hand gedaan en zag met lede ogen aan hoe het monumentale gebouw tegenover de op een terp gelegen Mariakerk in de vergetelheid dreigde te geraken.

Het was Van Dijk niet ontgaan wat het lot was geweest van vergelijkbare panden in andere dorpen. „Als ik er niet was ingesprongen, was het net als in veel andere plaatsen een woning geworden. Maar in bijna ieder dorp heb je een kerk en een herberg in de buurt. Als een van die twee gebouwen zijn functie verliest, is dat voor mij een teken van armoede. Vergeet ook niet dat er een band tussen de kerk en de herberg bestaat. Mensen die hun dierbaren gaan bezoeken op het kerkhof, komen daarna nog bij ons op de koffie. Maar het gaat verder dan dat. Er was eens een man uit Amsterdam, die zijn moeder in Winsum liet begraven. De ouders van zijn moeder hadden in de herberg verkering gekregen, vertelde hij. Zulke geschiedenissen liggen in De Trijesprong.”

In veel van die verhalen spelen

kostgangers met polsstokken een belangrijke rol. Want wie fierljeppen zegt, zegt De Trijesprong. Zo houdt het Frysk Ljeppers Boun er sinds mensenheugenis zijn vergaderingen, maar het meest tot de verbeelding sprekend zijn nog wel de prijsuitreikingen en de bijbehorende festiviteiten in de 'boppe-seal', na afloop van het Fries kampioenschap op elke tweede zaterdag van augustus.

Het was een heldere ingeving, maar omdat hij zo onder invloed was, was hij het de volgende dag alweer vergeten

Ook met het oog daarop wilde Van Dijk De Trijesprong niet verloren laten gaan. De nieuwe uitbater liet het cafégedeelte voor wat het was, stortte zich op het restaurant op de begane grond en liet een schilderij met drie ljeppers op de gevel plaatsen. Van Dijk had met zijn vrouw Alie afgesproken om er een project van drie jaar van te maken, waarna de herberg overgedragen zou moeten worden.

Hoewel het echtpaar de boel aardig op de rails had, gooide de economische crisis roet in het eten. Nadat Van Dijk De Trijesprong zonder succes in verschillende stichtingen trachtte onder te brengen, kwam het doemscenario van het einde van de herberg wel erg dichtbij. „We hebben het in januari met pijn in het hart als woonhuis te koop gezet. Kijk, bij elk bedrijf dat ik heb verkocht, spelen emoties een rol. Maar in dit geval betekent het meteen over en uit.”

Totdat uitgerendek een fierljepper zijn neus aan het venster stak. Het echtpaar Van Dijk - dat na de overname van De Trijesprong paradoes in het fierljepperwereldje rolde - onderhoudt een vriendschappelijke band met Hans Ulco de Boer sinds een fierljepdemo in Litouwen in 2012. De drie maakten toen deel uit van de Friese delegatie.

Zo had Van Dijk anderhalve maand geleden De Boer over de vloer en uitte hij weer eens zijn zorgen over de toekomst van de herberg. Ineens zei de gast uit Jutrijp dat hij dan misschien de boel maar moest overnemen. De Boer: „Het was eigenlijk een grap, maar nadat we een paar keer om de tafel gezeten hadden, werd het toch serieus. Uiteindelijk wilde ik het wel proberen.”

Waar Van Dijk inmiddels ondernemer in ruste is, staat de jonge De Boer - student technische bedrijfskunde - plots voor een enorme uitdaging. „Het is allemaal nog wat onwettelijk, maar ik ben een ondernemend type en ik wil er graag wat moois van maken. Natuurlijk spelen de tradities van het fierljeppen daarin een rol, maar het is niet zo dat ik dit alleen uit liefhebberij kan doen. Daar heb ik de financiële middelen echt nog niet voor.”

Want hoewel de meeste reacties

op de overname positief zijn, hoorde De Boer ook wat ongeloof bij mensen. „Omdat een fierljepper de herberg overneemt, was er sowieso wat reuring. Maar de meeste mensen weten niet dat ik hier samen met een investeerder in stap. Ach, als je je hoofd boven het maaiveld uitsteekt, ontvang je vaak klappen. Voor mij is dit gewoon een heel mooie kans.”

Van Dijk - die het restaurantgedeelte nog blijft uitbaten totdat er een vervanger is gevonden - is op zijn beurt maar wat blij met de verrassende wending in de roemruchte geschiedenis van De Trijesprong. „Het fierljeppen met z'n hele karavaan heeft de harten van mij en mijn vrouw gestolen. Dankzij Hans Ulco is ons project uiteindelijk toch geslaagd.”

Natuurlijk spelen de tradities van het fierljeppen een rol, maar het is niet zo dat ik dit alleen uit liefhebberij doe

Ook Jouke Jansma, voorzitter van het Frysk Ljeppers Boun, is verheugd. De preses kijkt vanuit zijn huis uit op de herberg, omdat hij feitelijk in het oude zandbed van de Winsumer ljeppervereniging zetelt.

„De Trijesprong is de bakermat van het fierljeppen. Alle grote ljeppers hebben daar hun Friese titels gevierd. Er is al veel geschiedenis van de fierljeepsport verloren gegaan, maar dit belangrijke stukje is voor-

lopig gered. Het feest is ook deze zomer weer in de boppe-seal. En het is ook dáár waar onze verhalen liggen.”

En zoals het een goede herberg betaamt, zijn die verhalen vaak gevoerd door alcoholische versnaperingen. Zo vond Marie Wiersema, de weduwe van klompenmaker en toenmalig ljepper Elke Scherjon, het in een grijs verleden wel mooi geweest na weer een FK en bijbehorende festiviteiten. Wiersema had een prima reden om iets vroeger dan normaal naar haar huis in Noardburgum te willen gaan, want ze was hoogzwanger van haar dochter. „Die is bijna in De Trijesprong geboren, want bij Elke smaakte het bier veel te lekker. Die hoefde niet per se al naar huis”, weet voorzitter Jansma nog. „Uiteindelijk is de dochter nog diezelfde nacht ter wereld gekomen. Maar niet voordat ze eerst nog in Leeuwarden waren gestopt voor een patatje, als ik het me goed herinner.”

Of die keer dat Reinder Steenbeek na een FK niet iets te diep in het glaasje had gekeken en aan de overkant van de straat ging zitten. Vanuit die positie had de lJlster ljepper uitzicht op de gevel van De Trijesprong. Hij nam het schilderij met de drie ljeppers goed in zich op, en kneep de benevelde ogen nog eens samen. „Toen zag Reinder ineens dat hij die middelste ljepper moest voorstellen”, schaterlacht Van Dijk. „Het was een heldere ingeving, maar omdat hij zo onder invloed was, was hij het de volgende dag al weer vergeten. Pas een jaar later begon er weer iets te dagen.”

Jansma vult aan: „Er zijn wel meer mensen die de dag na het FK niets meer herinneren van de feestavond. Maar altijd was het een vrolijke dronk.”

Fierljepper Hans Ulco de Boer (midden) neemt Herberch De Trijesprong over van Alie en Syb van Dijk. Foto: Martin de Jong